

SÅ BLIR KOSTRÅDEN TILL I SVERIGE (och resten av EU)

Varför förespråkar dietister, läkare och Livsmedelverket kemiska lättmargariner och margariner gjorda av resterna efter tillverkningen av tvål, framför smör med naturliga omega-3 fettsyror som hundratals generationer överlevt på och mått väl av? Äkta varan är ju billigare och enligt de flesta mycket godare.

Professorerna Bengt Vessby och Nils-Erik Asp marknadsför tillsammans med livsmedelsindustrin sina produkter. Bengt Vessby är adjungerad professor¹⁾ vid Uppsala universitetet, tillika Livsmedelsverkets kolesterolexpert. Det som är speciellt för Bengt Vessby är att han är medförfattare till en studie som visar att fleromättade fetter negativt påverkar Diabetes typ 2. Det hindrar honom dock inte att som professor marknadsföra margarin (med fleromättade fetter) både till friska och diabetessjuka, utan att tala om att han får lön från två margarinbolag.¹⁾ *En adjungerad professor tillsätts med extern finansiering, t.ex. från industrin.*

Nils-Georg Asp är professor i näringslära och verkställande direktör för SNF, Swedish Nutrition Foundation. Nils-Georg Asp kallas för Sveriges främsta fiber- och kolhydratexpert. Han genomför också uppdrag för livsmedels- och läkemedelsindustrin som de kan vara nöjda med. Ett exempel är en informationsbroschyr, som delas ut på diabetesmottagningar, om kost med tyngdpunkt på kolhydrater (dvs. sockersjuka rekommenderas att äta socker). Men så är ju Nils-Erik Asp avlönad av Südsucker.

Man vill tro att läkare, dietister, sjuksköterskor och Livsmedelsverkets personal är så professionella att de genomskådar företagens "lobbyverksamhet". Men när vårdcentraler, dietister, företagsläkare delar ut reklambroschyrer från multinationella företag, om kolesterolsänkande produkter, funderar man över deras förmåga att reflektera över vem som styr deras arbete.

Granskar man hur kostråden kommer till finner man multinationella företag som styr den information vi får och att EU anlitar företag som tillverkar mat och mediciner, för att ta fram rekommendationer.

EU låter vinstdrivande företag påverka kostråd riktade till medborgarna.

EU har bestämt att man ska ta fram nya kostrekommendationer för medlemsländerna. Dessa ska ligga till grund för Livsmedelverkets information till skolor, barnomsorg, mödravårdscentraler, läkar- och dietistutbildningar och vanliga konsumenter. Även gränsvärden för när kolesterolsänkande medicin skall sättas in skall formuleras.

Detta uppdrag har organisationen International Life Sciences Institute (ILSI) fått. EU, alltså vi skattebetalare, betalar 126 miljoner kronor för att ILSI ska ta fram kostråd som ska styra Europas kostpolitik.

Vad gör då ILSI så lämpligt för detta uppdrag?

ILSI vill ge sken av att vara ett internationellt forskningsinstitut, men i verkligheten fungerar som en lobbyorganisation. ILSI har knutit till sig personer på universitet, livsmedelsverk och på näringstidskrifters redaktioner som också är professionellt involverade i multinationella livsmedelsföretag och läkemedelsföretag. Således är världens två största sockerbolag och ett läkemedelsföretag som tillverkar kolesterolsänkande mediciner representerade i ILSI.

ILSI arbetar på uppdrag från bl.a. Pfizer och Glaxo, två stora läkemedelsföretag med insulin bland sina produkter. ILSI arbetar också på uppdrag av Coca-Cola, Kraft Foods, Kelloggs, Südzucker, Mc Donalds och på uppdrag av Unilever, världens största livsmedelsföretag, som förser våra skolbarn med lättmargarinet LÄTTA (ingredienser och process >> www.lchf.biz/pdf/Latta_margarin_smor_tillverkning.pdf).

Flera svenskar som har koppling till stora företag sitter med eller har möjlighet att påverka ILSI's arbete. En tidigare nämnd är Nils-Georg Asp, professor i näringslära och verkställande direktör för SNF, Swedish Nutrition Foundation och med lön från Südsucker.

De gällande kostråden i Sverige, som kännetecknas av fobi för mättat fett och ett stort kolhydrat intag, har tagits fram under ledning av framlidna Professor Brittmarie Sandström med koppling till ILSI.

Vad kan vi vänta oss av ILSI och de nya kostråden?

Att man sätter folkhälsan främst?

Läkemedelsföretaget Pfizer, som är störst på kolesterolsänkande mediciner i världen, tillverkar världsledande Lipitor som såldes för 54 miljarder kronor under 2007 (!). Kommer detta företag försöka att

dämpa oron för vårt kolesterolvärde och kommer de att höja kolesterolgränsen för när man sätter in kolesterolsänkande mediciner? *Naturligtvis inte!*

Kommer de stora sockerbolagen och Coca Cola, som finns med i ILSI, att ge råd om att våra barn bör dricka mindre läsk och äta mindre godis för hälsans skull? *Naturligtvis inte!*

Kommer Unilever, som tillverkar Becel, att berätta att naturligt ekologisk Bregott är mycket nyttigare än deras eget kemiska Becel? *Naturligtvis inte!*

Dags att vi säger ifrån!

Gigantiska livsmedelsföretag tar emot våra skattepengar via EU för att utarbeta våra kostråd (!).

Dålig forskning, kommersiell och politisk inblandning har hittills givit livsmedels- och läkemedelsindustrin enorma vinster men varit förödande för folkhälsan. Livsmedelverket, läkare, dietister och myndigheter styrs av industrin. *Kostråden kan således betraktas som maskerad reklam.*

Läs docent Uffe Ravnskogs inlägg i Dagens medicin den 8 maj om Livsmedelverkets kostråd >> www.dagensmedicin.se/asikter/debatt/2009/04/08/livsmedelverket-bor-omede/index.xml. *Århundradets Scoop?*

- Läs "Äkta vara" av Mats Eric Nilsson.
- Läs "Ideologin och pengarna bakom kostråden" av Per Wikholm och Lars-Eric Litsfeldt.
- Läs "Välfärdens ohälsa" av Lars Wilsson. För första gången presenteras det evolutionsmedicinska synsättet för en bred publik.
- Bevaka utgivningen av docent Ralf Sundbergs bok. *Verkligheten överträffar dikten med råge!*

Man tycker kanske att man personligen kan strunta i myndigheternas kostråd. Men daghem, skola, sjukhus, restauranger, livsmedelshandeln har svårt att inte följa officiella rekommendationer. Därför undgår vi dem inte! Nyckelhålmärkningen har inneburit att det i många kommuner i skolorna enbart serveras lättmargarin och lättmjölk. Valfrihet när det gäller matfett och mjölk har ansvariga avskaffat!

Sedan Livsmedelverket införde nyckelhålmärkningen (fettsnål mat) år 1989 har fetman fördubblats och diabetes har tredubblats till nu 370 000 diabetiker. *Så visst har kosten stor betydelse för hälsan.*

Lättmargarin är en av de mest raffinerade och kemikaliserade av alla matliknande produkter som finns att köpa och Sven Erik Nordin undrar "varför vi köper förorenat vatten – och betalar dyrt för det?" >> <http://www.newsmill.se/artikel/2009/04/21/varfor-koper-vi-fororenat-vatten-och-betalar-dyrt-det>

Se till att dina barn får riktiga fetter, smör, Bregott och helfet mjölk, hemma, på dagis eller i skolan!

Ät inte på restauranger som serverar bordsmargarin eller som använder margarin i sin matlagning och kontakta företag och klaga på onödiga och tveksamma tillsatser i maten!

Kommersiella företag drivs av vinstintresse och skall självklart göra det. *Betrakta nuvarande kostråd som reklam, utan grund i vare sig vetenskap eller beprövad erfarenhet! Avsikten är att sälja!*

Genuin kostforskning är sanningssökande och oberoende, med konsumentintressen som utgångspunkt.

Gör din röst hörd! Börja med att tala om för våra kommunala makthavare att ni inte accepterar att de enväldigt har bestämt vad alla skolbarn skall dricka och ha på smörgåsen. För allas våra barn skriv på den kommunala och nationella namnlistan för kostdemokrati, som borde vara en självklarhet. Skriv gärna också på FORUM vad ni tycker om att skolan påtvingar era barn lightprodukter, mot er vilja.

- **Partille kommun** >> <http://www.namninsamling.se/index.php?sida=2&nid=3161>
- **Landet runt** >> <http://www.namninsamling.se/index.php?nid=2818>

Skicka gärna detta brev vidare till alla du känner eller alla som du har i din e-lista.

Projektgruppen "SKOLMATEN I PARTILLE"

info@kostdemokrati.se
www.kostdemokrati.se

Källor: Sveriges Konsumenter i Samverkan (www.konsumentersamverkan.se)
Gunnar Lindgren – Matfett och margarin (www.gunnarlindgren.com)
Ralf Sundberg - Dagens kostråd vid diabetes (www.2000taletsvetenskap.nu/pdf/RalfSundberg.pdf)
Tommy Nilssons nyhetsbrev (www.utbildningscenter.se)